

Litera 13

Revistă manifest

Bianca Pirlog

Călătoria inițiativă a pictoriței Bianca Pirlog în Japonia

Virgil ANDRONESCU
p.5-7

Privegherile vulturului orb
de **Emilian Marcu**
Dumitru ANGHEL
p.16-17

Un experiment, cu mult umor,
documentare serioasă și fantezie fără margini
A.G.SECARĂ
p.3

Poezii de Adrian CREȚU și
Nadia PĂDURE
p.21-22

Miezul Brăilei

Opinie

Nicolae IORGA

Însă iată că zidurile se îndesesc, se înalță de amândouă părțile stradelor largi. Tramvaie electrice lunecă scăpărând pe șine. Apoi linia de palate se mântuie într-o piață, care e miezul Brăilei. Niciun oraș din România n-are o astfel de piață, și ea-și află cu greu păreche chiar în centrele mai mici ale Apusului. În mijloc e un parc desăvârșit întreținut, care se desface la acest ceas de noapte, sub cerul mândru, în lumina felinarelor ce clipește slab, ca o masă întunecată. Drumuri o străbat în toate sensurile, și o înconjură strade neobișnuit de largi, alcătuiind un dreptunghi. Clădiri înalte, unele deosebit de monumentale, ca *Teatrul Ralli*, *Otelul Francez*, formează zidurile care domină, pe când strade lungi își înfundă, în sus, în jos, în stânga, liniile de lumini; cafenelele, cofetăriile, tutungeriile, prăvăliile de stofe, de brânzeturi, de haine, de pălării, librăriile au încă vitrinele lor luminate: cumpărătorii și clienții sunt români, greci, italieni ba chiar olandezi din Rotterdam, care cer în franțuzește și englezește cărți poștale cu vederi din Brăila și lipesc pe ele, cu deosebită plăcere, mărci poștale cu chipul Regelui Carol.

Din trecutul istoric al orașului Brăila, Editura Istros a Muzeului Brăilei, 2000.

Cuprins

Pagina

- 1 - *Miezul Brăilei* – Nicolae IORGA
 2 - *Cuprins*
 3- *Mișcarea Litera13.Codruța câștigă două premii la Festivalul Axis Libri*
 4 - *Teatrul brăilean Cărăbuș face un turneu de mare succes în Spania* – Virgil ANDRONESCU
 5 -*Sighet: Reculegere pentru cei care au trecut prin închisorile și deportările comuniste. Brăileanul Radu Portocală una din miile de victime.* – Alexandrina IORDACHE
 6 - 7 - *Călătoria inițiativă a pictoriței Bianca Pirlog în Japonia* – Virgil ANDRONESCU
 8 – 9 - *Când moda atinge... creierele!* – Armanda FILIPINE
 10 - *Doina Dabija și sincera sa călătorie prin lumea mirifică a trăirilor poetice* – Virgil ANDRONESCU
 11 - *Veșmântul și podoabele din zona istorică a Brăilei de la daci și până în prezent.Brăila secolului al XIX-lea* - Ioana GRIGORE
 12 - 13 - *Eseul – epistolă a unei creatoare cu aere de tânără artistă* - Ioana Codruța TUDORIU
 14 - *Vergil Matei, autorul cărții ACASĂ, LA MĂRTINEȘTI* - Ananie GAGNIUC
 14 - *Păun Condruț – Ușa inimii mele* - Frimu GHINEA
 15 - *Părerere de cititor – Un securist de tranziție, de Gheorghe Andrei NEAGU-* Lucia PĂTRAȘCU
 16-17- *Recenzie. Priveghele vulturului orb de Emilian Marcu* - Dumitru ANGHEL
 17 - *Concursul Național de Proză Scurtă Fănuș Neagu, ediția a II-a.*
 18 - *Evenimente culturale brăilene, aprilie – iunie 2016, Zig-Zag* – Mihai VINTILĂ
 19-20 – *Un experiment, cu mult umor, documentare serioasă și fantezie fără margini* – A.G.SECARĂ
 21 - *Poezii* – Adrina CREȚU
 22 – *Poezii* - Nadia PĂDURE
 23 – *Semnal*
 24 – *Pe masa de lucru* – Ion BĂLAN

Abonamente

Se pot face la redacție. 20 lei/4 numere.
 Trimiteți un mandat poștal pe adresa redacției pe numele Mihai Vintilă.

sau direct prin bancă la :
 APRIROTECH S.R.L .
 ING BANK Office Brăila

IBAN RO19 INGB 0000 9999 0545 4879
 J9/622/2015 , CUI 35259181

Trimiteți confirmarea plății pe e-mail

Vinzi și Cumperi

Info Anunțul

Anunțuri gratuite

www.InfoAnuntul.ro

Nu e necesar cont. Anunțurile apar imediat!

Litera13
Revistă manifest

Director onorific : Ion Bălan
Redactor șef : Mihai Vintilă
Secretar : Alexandrina Iordache

Rubrici : Dumitru Anghel,
 Armanda Filipine,
 Hugo Mărăcineanu,
 Alexandru Halupa,
 Virgil Andronescu,
 A.G. Secară,
 Lucia Pătrașcu,
 Frimu Ghinea.

Aprirö
Tech SRL

Editura InfoEST
Redacția : Str. Principală, nr. 2,
 com. Siliștea, jud. Brăila,
 Cod poștal 817140

E-mail office@infoest.ro
vintilamihai@yahoo.co.uk

ISSN 2393 – 1248

ISSN-L 2393 – 1248

Numărul curent s-a finalizat în 4 iulie 2016

Mișcarea Litera13

Codruța câștigă două premii la Festivalul Axis Libri

Ioana Codruța TUDORIU câștigă două premii la Festivalul Internațional al Cărții *AXIS LIBRI*, ediția a VIII-a din Galați. Acestea sunt Premiul revistei *Axis Libri* pentru poezie și Premiul Special *Vocea Dunării* pentru eseu.

facultatea de a gândi

Lucruri mari, începuturi mici, vorba înțelepților

Mi-am lăudat exagerat
temperamentul de fată-băiat (Tom Boy ratat)
încât aş putea spune despre mine,
Dumnezeule, atâtea
și atâtea lucruri: ei au luptat pentru
un debut editorial inexistent,
planul universal abrupt scindează materia.
Sunt în căutarea celui mai frumos cuvânt
despre mine
nicio experiență nu-mi poate fi certificată

Dat suflet în căutare, pierdut.
Criminalii atacă doar în ploaie,
minte bolnavă, comiterea unui suicid
Parfumul lui Suskind - parțialele unui vis.
Parfumul- povestea unui cigacș.

Himere

Ecranul mă proiectează cu treisprezece ani
Înainte recentului meu trecut. Mi-am ținut în frâu
Temperamentul de fată-băiat, Tom Boy ratat.
La vida es sueño, aveai visele unui erudit
În cerul paradisiac dantesc, râsul homeric
A fost condamnat. Au crescut sferile pe dinăuntru
Capul trăgea ponoasele, lumină- lumina mea,
Sufletul meu, muzica sferelor în tine.

Mi-erai Cântarea Cântărilor,
Cuvântul biblic, cel dintâi gând,
Eul suprasaturat, lumina difuză,
Micul meu Prinț, doamna mea Lumină,
Je ne suis pas folle

Himerele... Acum și târziu,
Măine și poimăine
Cetățile în prăbușire, falșii cai de câmpie
Stepă, anii lui Esenin- jeliți, plânși, strigați.

Isolde păgâne, idile, iubiri rafinate
Printr-un act artistic forțat,
Teatrul- forma brută a existenței.

Sentimental, o infinită căutare,
Rațional, adâncă învățătură.

Teatrul brăilean Cărăbuș face un turneu de mare succes în Spania

Virgil ANDRONESCU

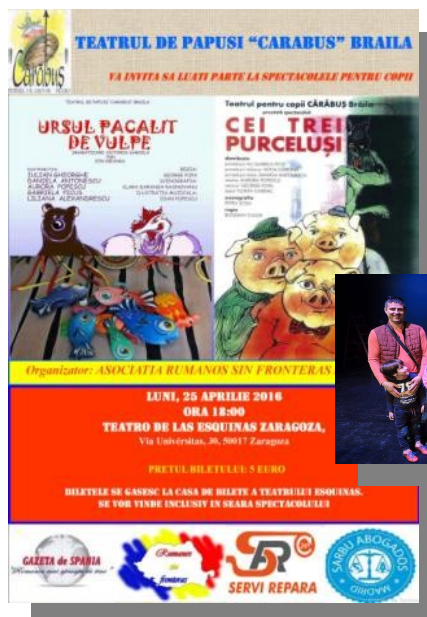
Teatrul pentru copii Cărăbuș din municipiul Brăila a efectuat un turneu în Spania, copiii orașului Zaragoza fiind încântați de reprezentațiile oferite de trupa brăileană. Piesa prezentată spectatorilor, veniți în număr mare la spectacole, i-a purtat pentru mai mult de o oră în minunata lume a poveștilor atât pe copii cât și pe părinții și bunicii acestora. Bucuria copilăriei prezente cât și retrăirea acestora s-au dovedit a fi o magică realitate dar și o dulce aducere aminte pentru cei mici dar și pentru cei mari în seara zilei de 25 aprilie 2016. Piesele trupei brăilene s-au jucat pe scena Teatrului de las Esquinas din Zaragoza, evenimentul fiind organizat de către Asociația Rumanos sin Fronteras.

Piesele *Ursul păcălit de vulpe* și *Cei trei purceluși* au avut parte de un public numeros. Distribuția din *Ursul păcălit de vulpe* fiind: Iulian Gheorghe – ursul, Daniela Antonescu – vulpea, Aurora Popescu – povestitorul, Gabriela Picuș și Liliana Alexandrescu – mânuitori de păpuși.

Iulian Gheorghe: *Bietul Urs! De fiecare dată când are de-a face cu Vulpea cea vicleană își pierde iarăși coada pe care noi, oamenii mari ori copii, am bănuț că era stufoasă la fel cum este astăzi coada vulpii și rămâne cu un ciot de codiță de rîd toți copiii de el . De ani și ani povestea este la fel, de ani și ani actorii Teatrului de Păpuși Brăila încântă prin măiestria interpretării lor, generații și generații de copii.*

Distribuția piesei *Cei trei purceluși* a fost următoarea: Purcelușul mic - Gabriela Picuș, Purcelușul mijlociu - Sofia Cătrună, Purcelușul mare - Daniela Antonescu, Vecina- Aurora Popescu, Vecinul- George Popa, Lupul- Florin Chirpac.

Florin Chirpac: *De fiecare dată lupul cel rău este bătut, este împins, iar bucuria copiilor este imensă. Binele a învins răul și asta s-a întâmplat de sute și sute de ori. Spectacolul aduce bucurie pentru copii, pentru educatori și sperăm să aibă în continuare viață lungă. Sperăm să îi vedem pe purceluși victorioși în lupta lor, să fie mereu biruitori și în următorii 20 de ani, și câți or să mai fie.*

Directorul Teatrului Cărăbuș, Florin Chirpac a declarat într-un scurt interviu acordat ziarului *Gazeta de Spania*: *Aici m-am simțit ca acasă. Am acest sentiment că sunt acasă. Este ceva de nedescris!*

Președintele Asociației Rumanos sin Fronteras, organizator al evenimentului, Cătălin Șerbu: *Uitându-mă prin sală, privind fețele și privirile atente ale copiilor, dar și ale părinților, simțind căldura și reacția publicului, mi-am dat seama că a fost o reușită.*

Nici surprizele nu au lipsit și în finalul spectacolului, Trupa de păpușari de la Cărăbuș, împreună cu Asociația Rumanos sin Fronteras au oferit celor prezenți șase plachete drept premii pentru activitatea depusă. Premiile au fost oferite Consulatului României la Zaragoza, Parohiei Ortodoxe Adormirea Maicii Domnului, Asociației Acasă, Asociației Abriendo Camino Aragon, Ioan Aciobanței, poet, pentru lupta sa de a promova poezia, dar și sponsorului principal al evenimentului, Servi Repara reprezentată de domnul Ștefan Spoială, director general.

Ștefan Spoială: *Asociația Rumanos sin Fronteras le mulțumește tuturor sponsorilor care au depus eforturi pentru ca acest eveniment să ajungă la sufletul copiilor și anume: Carmangeriei Românești, Tabita Tour, Alimentacion Virginia, Tradicion L&C, Magazinul românesc Mady, Tienda Diana, bar Cuatro Estaciones și, bineînțeles, tuturor celor prezenți.*

Acest eveniment a reprezentat cea dintâi ediție și organizatorii doresc a-l transforma într-o frumoasă și de succes tradiție.

Sighet: Reculegere pentru cei care au trecut prin închisorile și deportările comuniste. Brăileanul Radu Portocală una din miile de victime.

Alexandrina IORDACHE

Pe 9 iunie la Sighetu Marmăției a avut loc o zi de reculegere pentru cei care au trecut prin închisorile și deportările comuniste sau au luptat în rezistența împotriva comunismului. Anul acesta evenimentul, organizat de Academia Civică, s-a desfășurat la Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței și la Cimitirul Săracilor, parte din ansamblul Memorialului. Au fost prezenți Ana Blandiana și Romulus Rusan de la Academia Civică, reprezentanți ai Asociației foștilor deținuți politic din România și ai Asociației foștilor deportați în Bărăgan, studenți și profesori universitari, foști deținuți politic, deportați, familiile și prietenii lor, din toată țara. La eveniment a participat și un grup de brăileni.

Programul evenimentului a cuprins dezbaterile *Rusaliile negre - 65 de ani de la deportările din iunie 1951* și *O fereastră spre libertate - 60 de ani de la mișcările studentești anticomuniste din 1956* urmate de mai multe lansări de carte, vizitarea Memorialului și un serviciu religios oficiat de de preoți ortodocși și greco-catolici la Cimitirul Săracilor.

Pe perioada desfășurării dezbaterilor, în sala de proiecții, a rulat filmul *Lagărele din Balta Brăilei* din serialul *Memorialul Durerii* de Lucia Hossu Longin. În Galeria foștilor deținuți politic, unde sunt expuse mii de portrete, se află portretul fostului primar al Brăilei, în perioada 1922-1925, Radu Portocală. Acesta a făcut parte din *lotul foștilor demnitari* adus în închisoarea Sighet în noaptea de 5/6 mai 1950 și a fost torturat până la moarte (13 aprilie 1952).

Radu Portocală, avocat și politician liberal, s-a născut la 12 august 1888 la Brăila. A absolvit Liceul *Nicolae Bălcescu* din Brăila, a urmat Facultatea de Drept și pe cea de Filosofie din București. În perioada 1922-1925 a fost primar al Brăilei funcție din care a demisionat. Pentru contribuția sa la viața culturală, modernizarea urbanistică și administrativă a orașului, în anul 1939, i s-a acordat titlul de *Cetățean de onoare al orașului Brăila*. A fost decan al Baroului din Brăila și președinte de onoare al organizației Brăila a Partidului Național Liberal. A fost deputat și senator în mai multe legislaturi și a fost membru în trei guverne conduse de Gheorghe Tătăreanu.

În anul 1940 se retrage din politică. Destinul acestui intelectual de mare ținută s-a schimbat radical când au venit comuniștii la putere. Este arestat în 1948 când a stat 9 luni la închisoarea Văcărești dar, este eliberat. Următoarea arestare are loc în 1950 și este adus la închisoarea Sighet unde a murit la 13 aprilie 1952. A fost Cavaler al Ordinului *Mihai Viteazul*, distins cu *Steaua României*, *Coroana României*, Ofițer al *Legiunii de Onoare* (Franța), Cavaler al Ordinului *George I* (Grecia), Cavaler al Ordinului *Coroana Italiei*, *Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1918*.

Cel mai important obiectiv al orașului Sighet, Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței sau Memorialul Durerii cum mai este cunoscut, funcționează în clădirea fostei închisori, str. Corneliu Coposu, nr. 4. El este format din Muzeul și Cimitirul Săracilor din Sighet și Centrul Internațional de Studii asupra Comunismului cu sediul la București.

Realizarea Memorialului Victimelor Comunismului și al Rezistenței este ... un mijloc de resuscitare a memoriei colective. Format din Muzeul de la Sighet și din Centrul Internațional de Studii asupra Comunismului, cu sediul în București, precum și organizator al Școlii de Vară, Memorialul este o instituție a Memoriei, unică în felul ei prin faptul că este, în același timp, centru de cercetare, de muzeografie și de învățământ. La întrebarea Poate fi reînviată memoria?, Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței din România este un convingător răspuns afirmativ. – spune Ana Blandiana.

Călătoria inițiativă a pictoriței Bianca Pirlog în Japonia

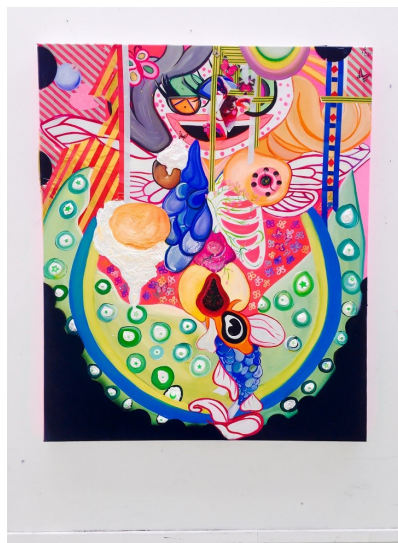
Virgil ANDRONESCU

Ceea ce m-a determinat în a face această prezentare a pictoriței Bianca Pirlog este faptul că o cunosc personal, atât ca artist plastic cât și ca om. Am fost prezent la câteva dintre expozițiile sale de la Brăila și am scris despre acestea, dar am și consemnat, de la distanță, câteva dintre evenimentele caritabile pe care Bianca le-a inițiat ori la care a fost parte importantă printre organizatori. Întotdeauna am încercat să fiu obiectiv în ceea ce am scris despre pictorița brăileacă, Bianca Pirlog, artista care a bucurat întreg mapamondul cu arta sa și cred că am reușit în oarecare măsură.

Bianca Pirlog a fost descoperită ca artistă de la vârstă fragedă de către pictorul Hugo Mărăcineanu- vicepreședinte al *Uniunii Artiștilor Plastici* din România filiala Brăila, cu care m-am și consultat pentru acest articol, artist care a și lansat-o în lumea mare a artelor prin cenaclul artistic al domniei sale, *Coloana H*. Tipologia umană a Biancăi Pirlog este aceea de om vesel, spiritual și de încredere, creativitatea și imaginația sa jucând un rol definitoriu în viața personală cât și în cea profesională.

Voi purcede și de această dată la o analiză a stilului său propriu de a picta în timpul prezent, dar nu înainte de a menționa ca picturile sale de ultimă vreme sunt puternic influențate de călătoria acesteia prin Japonia - la Kyoto, unde a și locuit, vizitele în Tokyo, Osaka, Kobey etc, prin Țara-Soarelui-Răsare.

Pentru artista Bianca Pirlog, ajungerea și șederea timp de trei luni, pe pământ japonez a reprezentat o adevărată *experiență inițiativă* cu mare încărcătură emoțională, descoperind nebanuite *semne* și semnificații ale artei și culturii tradiționale și moderne japoneze, care au influențat-o până la sublim, schimbându-i aproape radical optica, metodele și felul de exprimare artistică. Influențată de cele două direcții ale culturii actuale japoneze - *tradiționalismul* și *modernismul* puternic influențat de arta americană, au adus-o pe artista Bianca Pirlog în situația extraordinară de transformare a stilului de a picta: imaginile din tablourile sale sunt realizate din fragmente, din asocieri de elemente vizuale cu sensuri ascunse, imagini care îți iau mult timp pentru a le descifra; pictura acestei tinere artiste este ca un *puzzle* cu o multitudine de piese, într-o diversitate cromatică greu de realizat; tablourile Biancăi reflectând propria sa înțelegere și interpretare a imaginii create despre Japonia în Japonia, acestea fiind conjugate cu amprenta uriașă lăsată de influențele artei moderne americane. Am privit cu atenția cuvenită câteva tablouri din *noua eră* a picturii Biancăi și mi-a luat ceva timp până să înțeleg cu adevărat, felul cum capătă formă (obiectele folosite), cum capătă noi sensuri, simbolurile folosite.

Trunchiul corpului femeii capătă formă de pește sau de strugure- în cultura japoneză peștele (crapul- Koi) simbolizând perseverența și norocul, legenda ne vorbește despre crapul care se transformă în dragon; sân de femeie transformat în măr (în religia creștină simbolizează păcatul primordial) sau în ou - semnificând fertilitatea, în același timp *mărul* și *oul* fiind folosite ca hrană esențială la modul concret, acestea dar și altele reprezentând *viața*.

(urmare din pagina 6)

Simbolurile artei japoneze sunt asimilate și utilizate în tehnici picturale europene și în tehnici mixte (*adăugarea, decupajul, pictarea unor suprafețe ale suportului de lucru, combinarea acestora, juxtapunerea etc*), ce combină obiectele într-un *joc* (și ca o joacă), încercând să redea adevărata formă a obiectelor cât și ideea de plastic, dat fiind că în Japonia, la orice pas găsim exemple de mâncăruri realizate din *plastic*. Artista, de origine română din Brăila, Bianca Pirlog, sugerează ideea de sintetic, de materiale plastice rupte de lumea naturală.

Și pentru a mă face înțeles pe deplin, voi expune câteva opinii personale despre ceea ce a câștigat arta Biancăi prin studiul în Japonia:

1. manifestarea într-un plan plat, la prima vedere, fără profunzime cromatică, superficial, ca în gravurile japoneze;
2. și-a însușit simboluri pe care le-a transformat *în semne* care pot fi interpretate de japonezi în felul propriu și de europeni în sensurile europene;
3. a descoperit o altă viziune, dar care se apropie de tendințele anterioare ale Biancăi, cum sunt: măști, mâini, figuri compuse din elemente disparate, reale sau imaginare), și s-a adaptat stilului ușor rigid, dar subtil și elevat al culturii japoneze în formele de manifestare moderne.

Se fac simțite cele două direcții ce au influențat arta japoneză- arta și cultura tradițională, influențate de cultura americană, reprezentate de formele de colaj, pop art-ul, *monumentalitatea și decorativismul*, repetițiile formelor cu cromatică schimbată, compoziția liberă cât mai șocantă).

Artista Bianca Pirlog își compune și recompilează imaginile ca într-un mozaic format din elemente ce trebuie *citite* nu numai în formă, ci mai ales ca simbol- ca în ikebana sau ca în arta ceaiului!

Bianca operează cu simboluri (semne: *peștele, oul, mărul, sâni, soarele* așezat sub linia orizontului reprezentând răsăritul ori deasupra orizontului, dar numai pe jumătate, căpătând înțelesul de *curcubeu, lotusul, dragonul ș.a.*), pe care le pune să se metamorfozeze ori le redefiniște prin recombinații cu alte fragmente, de exemplu: *soarele* (steagul Japoniei).

Toate aceste tehnici picturale crează sugestii și impresii: *viața, veselia, joaca, creația, frumosul*.

Tablourile văzute și analizate, mi-au sugerat și mi-au dat senzația de hrană - pizza, salată de fructe, plăcintă, dar și ideea de creație pe lângă semnele și simbolurile menționate anterior, semnul- aproape concret, undeva în josul lucrării- stânga-dreapta, a doi pokemoni- ceea ce m-a dus cu gândul la desenele animate japoneze.

Acestea sunt exemple de tablouri din ultimele expoziții avute, tipuri de lucrări pe care le va folosi Bianca Pirlog în expoziția finală de la examenul pentru reînnoirea a ceea ce este *Artist statement* -ului de la facultate!

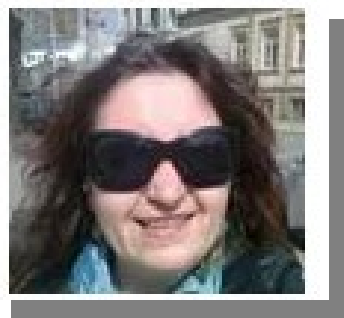
Când *moda* atinge... creierile!

Spectacolul Schimb urgent... trei surori al Teatrului Maria Filotti Brăila e ca un medicament aplicat cu succes acelora care încă nu s-au vindecat de vechiul regim (abolit, cel puțin oficial și în scripte, la Revoluția din decembrie 1989) și un binevenit motiv de meditație pentru tinerii care nu înțeleg de ce perioada dintre 1950 – 1989 rămâne pentru majoritatea cetățenilor din România una cu file albe în volumele de istorie

Arta Thaliei este, poate, una dintre puținele formule care atinge în profunzime resorturile interioare umane și care, în doze bine structurate, face bine corpus-ului social oferind acea critică, eminentă constructivă, mai precis oglinda în care cu toții, vrem ori ba, ne vedem bârna din ochi... De aceea, teatrul ar trebui să fie un pilon de bază în construcția societăților contemporane, așa cum era parte în viața anticilor, dezvăluind – cu măști și în travesti – adevăruri (mult) mai ușor (convenabil) de spus pe scenă.

Istoria ne-a demonstrat că atunci când vălul realității e prea gros, el ne împiedică să (ne) vedem bine; cum s-a petrecut în perioada comunistă, când politicul încerca să dea tonul în toate domeniile, inclusiv în cele artistice.

De aceea, spectacolul *Schimb urgent... trei surori* al Teatrului Maria Filotti Brăila – un text scris de americanul Nagle Jackson – e ca un medicament aplicat cu succes acelora care încă nu s-au vindecat de vechiul regim (abolit, cel puțin oficial și în scripte, la Revoluția din decembrie 1989) și un binevenit motiv de meditație pentru tinerii care nu înțeleg de ce perioada dintre 1950 – 1989 rămâne pentru majoritatea cetățenilor din România una cu file albe în volumele de istorie, o vreme din care cel mai adesea se readuc în discuție câteva (așa-zise) avantaje și sunt trecute în tăcere dezavantajele și inconvenientele (ex. cozile la alimente de bază, oprirea căldurii și a curentului electric ore întregi pe zi etc).

Armanda FILIPINE

Povestea e simplă și foarte asemănătoare cu cele petrecute la noi în țară înainte de 1989: o trupă de teatru trebuie să facă față schimbărilor de optică și de modă, așa că ajunge – prin mâna fermă a unui angajat veleitar, urcat prea rapid pe scara ierarhică și devenit șef – să transforme radical și complet anapoda celebra piesa a lui Cevoh *Trei surori*. Echipa de producție, actorii mai ales, ajung și ei să se lase convinși (din motive aparent obiective unii...) de necesitatea oribilei metamorfoze ce duce în derizoriu marele spectacol rus, tradus pe criterii, chipurile, obiective, vezi Doamne, ca să aducă public în sală, în cheie burlesc-grotescă – personajul principal apare în final pe afiș ca o dansatoare de bar de noapte, semănând mai mult cu o prostituată.

Instantanee foto de la premieră de Armanda Filipine

(urmare din p.8)

Sunt puse în valoare, cu dozaj farmaceutic, nuanțele caracterelor umane și, din punct de vedere teatral, aceste fațete ale personajelor sunt foarte bine creionate. Au ajutat din plin la conturarea acestor aspecte Lucian Sabados – managerul teatrului, cel care aici semnează și regia, actorii din distribuție: Monica Ivașcu, Marcel Turcoianu, Corina Borș, Cătălina Nedelea, Emilia Mocanu, Adrian Ștefan, Flori Popa, Dan Moldoveanu și Alexandru Marin. Cu toate *armele* în bagaje (talent, dăruire, bucuria de joc, plăcerea de a da viață personajelor), fiecare actor devine în spectacol soldatul gata să preia, din mers, funcția de general. Și-au înțeles bine rolul de mesageri sociali și au dezvoltat pe scenă o lume comunistă așa cum a fost: o modă perversă care a distrus creiere!

Cei care au vizionat spectacolul, mai cu seamă aceia care au trăit pe pielea lor câteva din avatarurile regimului, au fost încântați: le-a plăcut să-și amintească și să realizeze (unii abia acum!!!) cât bine a făcut decembrie 1989 lumii românești! Altfel spus, *Schimb urgent... trei surori* e un spectacol care merită să aibă o viață lungă și public din toate categoriile de vârstă. Este o adevărată lecție de istorie și o întâlnire minunată cu Thalia.

La reușita spectacolului (parte din programul *La Curtea Reginei Comedia*, din proiectul managerial al lui Lucian Sabados) contribuie și Gheorghe Mosorescu – scenografia, Liliana Stan – coregrafia, Cornel Cristei - aranjamentele muzicale.

Premiera a avut loc la finele lunii martie 2016, pe scena Teatrului *Fani Tardini* din Galați unde dramaticul brăilean a mai susținut și alte spectacole dat fiind faptul că la Brăila clădirea teatrului se află în lucru - reparații de amploare într-un proiect cu fonduri europene.

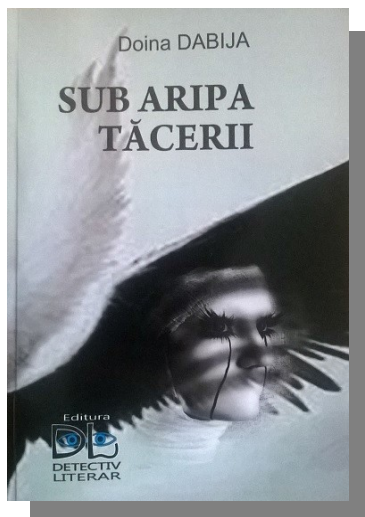

Doina Dabija și sincera sa călătorie prin lumea mirifică a trăirilor poetice

Virgil ANDRONESCU

Am în față cartea poetei Doina Dabija, volumul de poezie *Sub aripa tăcerii*, carte apărută la Editura Detectiv particular din București în anul 2015 și încerc o căutare a acestei autoare basarabene.

Dincolo de oglinda în care aceasta se caută încă de la primul poem al volumului: *M-am căutat în oglindă / și nu m-am găsit*. Încerc a-i găsi chipul poetic care la prima lectură pare a fi al unui străin îndrăgostit și rătăcit, așteptând *La ușa sufletului* care, ca într-o nouă legendă a Evei, se insinuează precum *Șarpele pânzește pasul, /.../ Așteptând sub pomii veșnici și -n timp ce raiul înflorește, / -așează hăul sub picioare*, sub tălpile sufletului căruia îi stârnește o *Sete Dumnezeiască / e-o sete care / nu trece cu apă* și care mistuie totul în trupul firavei poete. *Doamne, mi-e sete, mi-e sete de Tine* - își încheie Doina Dabija incantația poetică.

Încă de la primele poeme ale volumului, autoarea basarabeancă se transportă invitându-i și pe cititori, în mirifica lume a semnelor și semnificațiilor pur poetice. Chiar dacă *Sufletul meu e înorat / Aștept o nouă dimineață* se destăinuie poeta *În așteptarea dimineții* renăscute perpetuu în viața și-n sufletul acesteia. În poeziile *Eu și celălalt*, *Îngerul păzitor*, *Aripi de lut*, *O zi albastră de joi*, *Singur ca un pom*, *Trădarea lui Iuda* și *Când stelele răsar*, tânăra poeta din Basarabia, simte complex și scrie simplu și frumos într-o *Limbă dulce românească* așa cum o fac și alți valoroși scriitori și poeți de peste Prut.

Nouă secunde

*Sufletul meu geme,
Tăcerea îmi răspunde
Că mai am a trăi -
Nouă secunde.
Căutările au sfârșit.
Mă sting încet,
Singurătatea mă pătrunde,
Mai am a trăi -
Nouă secunde.
Moartea e bizară,
Cine s-o priceapă,
N-ar putea nimeni răspunde,
Număr în gând -
Cele nouă secunde...*

Doina Dabija făurește din *Bucurii simple* o *Legenda* în care poeta, ca *Un ostaș, Prin această cetate* a cuvintelor- împreună cu propriul suflet, Alergăm neîmblânziți prin *Mănăstiri în munți* într-o *Rugă* continuă către o *Limbă sfântă românească*. Sufletul poetei și poezia acesteia, în cele 143 de poeme, sunt cuprinse și ținute tainic *Sub aripa tăcerii*.

Versurile Doinei Dabija sunt simple și grațioase, poeta valsând metaforic prin *Ploaie* într-o *Luptă cu gândurile*. O face precum un *Ierarh bătrân* care șoptește celorlalte suflete într-o *Limbă sfântă*. Printre nuferii poeziilor din volumul de față, într-o *Noapte de noiembrie* și în plină *Singurătate*, pietrele vorbesc poetei căreia pare că îi *Umblă amintirea rătăcind, / Pe ulițele-ntinse și pustii, /.../ Și strânge de pe jos / Amintiri viitoare* pentru un viitor volum în care *Ca o cerșetoare / Cerșind amintiri* va mai primi și alte scilipiri dumnezeiești de poezie. *Sub aripa tăcerii* sunt presărate- ca niște diamante, un număr de 16 vignete simple dar sugestive, relevându-ne și revelându-ne, în același timp metaforic, tematicile abordate de poetă.

Itinerariul biografic al poetei Doina Dabija, prezentat pe coperta a IV-a a cărții: *Liber în temniță, Împotriva curentului, Bucurii înlăcrimate, Tristețea din felinar, 101 poeme* prezintă publicului iubitor de poezie, un drum lung și relativ greu de străbătut *Liber în temniță* până *Sub aripa tăcerii*.

De aici înainte, așteptăm cu același interes ca poeta Doina Dabija să ne mai îmblânzească sufletele și lumea involburată în care trăim cu alte volume la fel de sincere și de calde!

Veșmântul și podoabele din zona istorică a Brăilei de la daci și până în prezent

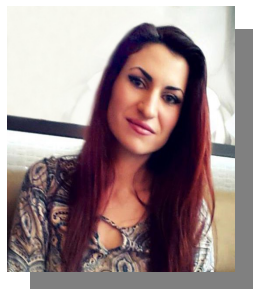
Brăila secolului al XIX-lea

În 1829, *Tratatul de la Adrianopol* reprezenta încheierea războiului ruso-turc și prevedea ca cetățile turcești de pe malul stâng al Dunării să fie înapoiate Țării Românești. Prin urmare, după aproape 300 de ani, Brăila revine sub conducere politică românească. Factorul care a contribuit la dezvoltarea economică a Brăilei, după 1829, a fost libertatea comerțului pe Dunăre și mare, prevăzută de unul dintre articolele *Tratatului de la Adrianopol*. În consecință, mărfurile și produsele Brăilei ajung să poată fi vândute oricui și mai ales celor care ofereau prețurile cele mai bune, nemaifiind direcționate înspre aprovizionarea Imperiului otoman. Se exportau mai ales cereale, dar și produse animaliere: seu, unt, brânză, lână, piei brute și prelucrate, carne sărată, pastramă, miere și ceară, pește, sare, lemn (cherestea și doage de butoaie), vin, legume.

În ceea ce privește importul, la Brăila se aduc: țesături (bumbac, mătase, lână), fier, plumb, cositor, zahăr de trestie, ceai, cafea, scortșoară, nucșoară și piper, fructe sudice (lămâi, portocale, smochine), migdale, fistic, vinuri mediteraneene sau occidentale, pești și icre. În anul 1836 Brăila este declarată porto-franco, ceea ce permite comercianților să importe, dar numai în cuprinsul orașului, mărfuri scutite de taxe vamale sau alte taxe, excepție făcând doar tutunul și alcoolul. Această scutire oferea locuitorilor accesul la diversitatea de produse aduse pe teritoriul Brăilei, la un preț mai mic, constituind un avantaj față de locuitorii din restul țării. În schimb, acest lucru a dus și la apariția contrabandei, fapt ce a generat mai târziu, renunțarea la acest statut privilegiat, de scutire a taxelor.

Prin Unirea Principatelor în 1859 și apoi Independența cucerită în războiul din 1877, idealurile Revoluției de la 1848 au fost în mare parte atinse.

În plan cultural, secolul al XIX-lea, a reprezentat dorința de a stăpâni mijloacele de comunicare europene (limba franceză, arta și stilurile apusene). Erau considerate frumoase locuințele în stil eclectic, cu ornamente din stuc și grilaje din fier forjat. Era prețuită, de asemenea, eleganța vestimentară, în funcție de bogăția podoabelor, complexitatea execuției și banii investiți.

Ioana GRIGORE

Relațiile sociale cereau respectarea unor convenții stricte. În *Codul bunelor maniere* din 1870 se preciza faptul că era lipsit de politețe ca un bărbat să se prezinte unui superior îmbrăcat în redingotă sau pardesiu și nu în frac. Pe cap se purta jobenul, o pălărie tare, cilindrică, ce purta numele negustorului francez de pe Calea Victoriei *Jobin* sau *melonul*, un alt tip de pălărie, din fetru rotundă și bombată cu boruri înguste îndoite în sus. Ca accesorii, în componența costumului bărbătesc, erau bastoanele subțiri din lemn, cravatele din mătase neagră, înnodate cu nod de fundă, plastron sau regată. Artiștii și intelectualii purtau lavalieri pe care le înnodau în funde mari și moi, în jurul gulerelor albe, tari și înalte.

Se purtau doar cămăși albe, cu pieptul și mânecile apretate. Ciorapii, ca și mănușile erau crem în timpul zilei, iar la ținutele de gală negre iar mănușile albe. Majoritatea bărbaților purtau mustață și favoriți. Tot din ținuta domnilor mai făceau parte: ceasul cu capac care se purta în buzunarul vestei, cu lăntșor care trecea prin sistemul de închidere cu nasturi și ajungea la buzunarul opus unde la capătul lui se afla un creion mecanic, un medalion cu fotografie sau cutiuța cu tutun de prizat. Un alt accesoriu era tabachera de tutun și țigaretul de fildeș, chihlimbar, abanos sau sedef, iar uneori mânerul bastonului era detașabil și avea atașată o lamă subțire de cuțit.

(continuare în p.13)

Eseul – epistolă a unei creatoare cu aere de tânără artistă

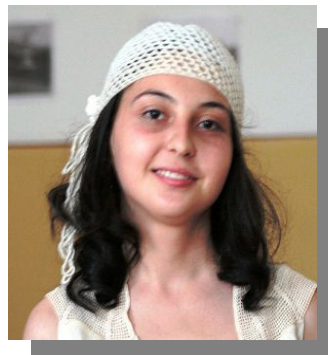
Scumpă Annie,

Îmi mai aduc aminte toamna,/ Era târziu. Erați o doamnă... Fascinația iubirii, iubirea calină și plină de candoare, lumina revârsându-se în camera băiețușului răzvrătit pe care l-ați iubit profund... Dulcele om iubit. Ali, Maurice, Vladimir? Fără îndoială, Ali. Iubirile uriașe și iubirile mici... Numărătoarea e complicată: trei acte cu diferite nume bărbătești. Seducție poetică, cu mintea și mai puțin cu trupul.

Exercițiul sentimental în stare latentă a continuat cu interminabilele ore închinat studiului clasicului Shakespeare. Visul e fără doar și poate magic, cu numele dumneavoastră pe coperta elegantului volum - ÎN TRADUCEREA Ninei Cassian. V-a plăcut mult. Capodopera. Ludicul gând, mirajul pe care năzbătiosul Puck îl va crea în jurul pădurii fermecate, Lisandru, Hermia, Oberon și Titania... Ce putea fi mai încântător? Ați făcut o reverență în fața teatrului englez. O plecăciune și de la noi, în fața dumneavoastră, pentru suprarealista limbă spargă, pentru inocenta literatură a copiilor, miorlău - că tot veni vorba!

A fost o vreme a dezămăgirilor... Renunțarea la muzică a fost unul dintre lucrurile pe care le-ați regretat cel mai mult. Coastele n-au ascuns niciodată o inimă sumbră, trei ore în Cosmos pe orbita pasiunii, câtă îndrăzneală din partea dumneavoastră, pentru o istorie nu prea îngăduitoare... De unde și exilul, gândesc... Nu ați vrut acolo. Ați dorit să vă întoarceți, nu credeți în mirajul lumii Occidentului. Dar cărările au fost în așa fel desenate, încât nu v-ați mai permis acest lux! Cu frică, v-ați întrebat ce o să faceți acolo, dar arta, poezia și muzica au bătut sufletul nu în cuie, ci-n stele. Aveți limba, cuvintele cu care v-ați născut. Nimic, nimic, în mod cert nu v-a putut lua aceste două rațiuni ale existenței. La scara 1/1, sufletește... Au pornit, așadar, un atac politic meschin. Poetul decadent își pierde firea în fața unei lumi reduse liric.

Chipul triumfiular de zahăr și evanescențele... Sunt în cădere liberă, citindu-vă, rostindu-vă... E de luat în seamă, în ceea ce vă privește, un întreg alfabet duhovnicesc. Surprinzătoarea dumneavoastră creație are asupra-ne efect taumaturgic. Suferințele de orice natură se vor fi vindecate... Creatoarea-muză ce trezește fascinația celor din jurul său și care tânjește în a dăru și a primi iubire... Aceasta ați fost, aceasta sunteți.

Ioana Codruța TUDORIU

Spectacolul vieții în aer liber, cercetând cu mintea neajunsurile unei grozave despletiri a sinelui. Moartea ca zestre. Cufărul cu amintiri-universuri masculine și fermecătoare... Ați sedus și ați fost sedusă. Nimic compromițător, trivial sau vulgar. Pierderea fericirii, suscitarea, gravarea unui nou tip de gândire. Inovația, intenția, graiul imaginat... Ce plină de dorință este această limbă spargă, inelată, cu nuanțe facile, de prins în caruselul universale cunoașteri! Nu vă puteați interzice acea trăire intensă, mistuitoare, desfăcătoare și făcătoare a unei conștiințe naturale, pământeste, proiectate în absolut... Artă pentru artă. Carte pentru carte. Ați dat un simultan temporal vieții, ca la șah, după cum ați mărturisit. Vârsta de azi, dar și șaisprezece, treizeci și unu, cincizeci și nouă... Atâta viață, câtă poezie, câtă iubire!

Vă scriu poate cu prea multă îndrăzneală, spunând de fapt prea puține! Mi-e teamă să nu greșesc... Dinții fierbinți cu vată de zahăr sunt purtătorii unor amintiri vagi. Sufăr poate de sindromul omului apoetic ce se dorește artist. Să vorbim ca de la artistă la artistă. Nu sunt purtătoarea vreunei ambiții... Sunt doar în căutarea celui mai bun titlu... Sunt în căutarea celui mai frumos anotimp, din dragoste de carte. Cerebral, strict interzis, travaliul secret, apa nașterii și apa metamorfică... Ce încântătoare trăire a lumii! Timpul tic-tac, ce desfătare! E un soi de proiect de înțelepciune cu care îmi este netezit deșertul minții după furtuna ideilor. Am purtat cu mine însămi bătălii seculare. Semizeu luminos, of! Of, of și-un pantof!

(urmare din p.12)

Prototip de poeticizare a scrisului... Nu-i nimic. Schimbăm regulile. Facem iubire! Conturarea obiectivelor pe cerul abstract al artelor. Ce încântătoare asemănare cu matematica aceea sufletească. Perseverență. Căutarea răsului homeric, uriaș, orbit în legendă de fascinația adevărului... Moliere, Maiakovski, Paul Celan sau Shakespeare sunt autori ce v-au trecut prin mână... Nu sunt singurii, însă tălmăcirea cuvintelor originare și originale în preaiubitul nostru grai v-a pasionat. Ah, și eu sărind de la una la cealaltă. Dar cum pot eu, cu gesturi stângace într-o vorbire strâmbă, deveni o bună vorbitoare a acestor uriași autori? Sunt oare puerile întrebările mele?

Cartonăm vise și visuri... Candori bucureștene: [...] aceeași apă, aceeași lăcomie de trandafir, aceeași aplecare a trupului și spaima de sărut și a te trezi din somn e o fericire și sâmbătă și Târgul Moșilor... toate, aceleași [...]. Pe fiecare tăbliță se vor fi desenat centre de acțiune diferite.

Determinare, perseverența actului creator. Nu știi... Neg posibilitatea creării fără o filtrare serioasă a științelor prin intermediul gândirii. Mentea dublează sufletul. Cristalizarea unei încercări de grupare binefăcătoare a tuturor substraturilor existenței. Sunteți nicicum, de niciunde, de atunci, de pretutindeni și de acum. Ce aș mai putea spune? Că versul vă e șlefuire plină de farmec? C-ați fost inspirat? Că e prea crud timpul? Anii de-i poți număra pe degete... Ce firească e această trecere în abis a lucrului bine făcut... Leapșa literară: ce-am mai citit, ce mai citesc, ce-am mai scris, ce mai scriu, ce mai văd, ce lumină folosesc spre desfătarea corporală... Infinitele întrebări ale obsedantului deceniu... Deloc răsfățată de comuniști nu ați fost o conștiință liniștită față de realitatea vremii. În toată suferința, ați iubit cuvântul, cuvânt ce v-a sedus și pe care l-ați cucerit. Neclintitul neutru a fost salvator. De partea dumneavoastră, firește, a existat cuvântul și, de asemenea, limba română, limba română pe care ați pierit într-o liniște casnică, familială, intimă.

2014, 15 aprilie la știri: a murit Nina Cassian. Cuvinte goale de sens, aruncate în goană pe burtiera unui program de televiziune la mâna a doua. Nocturnele însă nu v-au uitat...

*Pe curând,
scumpă Annie, scumpă doamnă și poetă!
Cu totul dragul, EU.*

De câteva nopți, somnul mi-e compromis. Răceala chipului său e fără pată. Scrupule nu am... Pentru liniște mea, e de-ajuns un descântec matern, scăldat în apele nemuritoare. Se poate întâmpla oricând ceva care să mă poarte de partea cealaltă a lumii. Ar fi un mers în sensul invers al existenței. Fac cererea pentru exilul sufletesc. Ghilgameș, pierderea ideilor, Ev Mediu, în cele din urmă micile farse franțuzești- *să revenim la oile noastre*, micuțele noastre gânduri răătăcite. Peretele albastru-închis, sinistra deviere de la siguranța poetică. Coborârea în Infern- ca un act binefăcător, *cathartic*, vinovatul trebuie să ispășească nașterea blestemată; cu voința zeilor, el e intrat în destin...

După nouă luni de incubație pre-umană, trupul unei mame este aproape sfâșiat.... Sângele fierbinte, maxilarul înăsprit, fața încordată în acea latență bolnăvicioasă. Condolez travaliul sufletesc, fizic și psihic la care instanța maternă este supusă. Totuși... Să nu o condamnăm pe Eva... *Biblia* e și ea un tip de literatură. De cea mai bună calitate.

Material distins cu Premiul
Special *Vocea Dunării* pentru eseu
la Festivalul Internațional al Cărții *AXIS LIBRI*,
ediția a VIII-a din Galați, 2016.

(urmare din p.11)

Veșmântul și podoabele din zona istorică a Brăilei de la daci și până în prezent. Brăila secolului al XIX-lea

Costumul femeilor era la curent cu moda pariziană. Se purtau rochiile cu crinolină care, la noi, purta numele de *malacof*, numită după bastionul de apărare a Sevastopolului din Crimeea cucerit de trupele franceze în 1855 și cațaveica, o jachetă scurtă cu mâneci largi, ca apoi *malacoful* să fie înlocuit cu fustele de pânză scrobite puse, una peste alta, în straturi. Rochiile se închideau până sus cu un rând de nasturi iar, la gât și mâneci aveau terminațiile din dantelă îngustă. Viața culturală brăileană de sfârșit de secol al-XIX-lea, era marcată nu numai de manifestările artistice sau vestimentația perioadei, dar și de oamenii de seamă care s-au remarcat prin activitățile desfășurate în domenii științifice, literare sau artistice. Iar aici nu putem să nu amintim nume importante ca: Gheorghe Munteanu-Murgoci, geolog, care a studiat zona petroliferă și compoziția solului Brăilei; Ștefan C. Hepites, la inițiativa căruia a luat naștere Serviciul Meteorologic al României și tot cu ajutorul acestuia ne-am înscris printre țările fondatoare a Organizației Meteorologice Internaționale; C. Sandu-Aldea, care a publicat atât lucrări de specialitate cât și nuvele inspirate de viața plugarilor din regiunea Bărăganului și, nu în ultimul rând, Panait Istrati, care și-a început activitatea ca ziarist, apoi ca scriitor, urmând să fie tradus în peste 30 de limbi. Secolul al XIX-lea a conturat Brăila ca fiind un important centru economic, dar și de cultură, cu manifestări multiple și oameni de seamă, situat într-o poziție de vârf între celelalte orașe ale țării.

Vergil Matei, autorul cărții ACASĂ, LA MĂRTINEȘTI

Puține sate din *eterna și fascinanta Românie* au privilegiul de a se mândri cu o monografie scrisă, un documentar amănunțit, presărat cu descrieri, povestiri, legende, întâmplări reale, tradiții și...sute de nume menționate, ale locuitorilor, toate adunate într-o carte, cum este *ACASĂ, LA MĂRTINEȘTI*, scrisă fermecător de jurnalistul brăilean Vergil Matei.

Eu, ca scriitor de satiră și umor, dar și ca admirator al stilului literar al sus-menționatului autor, nu pot decât să-l șarjez, evident, amical:

S-a apucat el să scrie, cronicar să fie și să facă statuie locurilor natale, să ia satul la poezie, de nu mai am eu liniște!! Consătenii mei suceveni din micul cătun Comănești, citind despre Mărtinești, m-au faultat imediat! *Bine, măi țărane, ai 15 cărți scrise, ba mai ești și cetățean de onoare și nu ne-ai făcut...onoarea unui asemenea monument? Fie el literar, agrar, că doar de aici ai pornit în lunga ta cale, amirale! Nu poți și tu scrie, precum acest Vergil Matei, despre noi și munca noastră? El a făcut un pomelnic întreg cu mărtineștenii, până la a cincea spiță, dumneata, nicio foiță, un rând, acolo! Bravo acestui scriitor, care și-a lăudat satul, culmea!, din Vrancea, el fiind brăilean. Ai văzut, comăneștene! În carte și-a depănat copilăria, a scris de fiecare ulicioară, de viața satului (uneori, în dauna statului), a descris obiceiurile, cutumele, cum erau la Mărtinești Câșlegii, Boboteaza, Dragobetele, Floriile, Paștele, Rusaliile, Moșii de vară, Hramul bisericii și alte sătești evenimente, iar tu...nema! Niente!*

Încheiat acest citat (de mine inventat). Acum, sincer vorbind, chiar îl admir și-l felicit pe Vergil Matei! Las umorul și m-apuc să scriu și eu despre satul meu, poate m-oi trezi cu vreo statuie în centrul localității, că sunt multe păsărele acolo, care nu au unde să se-așeze și mulți cheflii care să se ur...nească spre casele lor. Evident, scoțând pălăria, când trec prin fața mea! Ceea ce-i doresc și amicului meu, Vergil Matei. Pentru această carte – document, locuitorii din satul Mărtinești îi vor face monument!

A glumit, a șarjat (dar a și lăudat!)

Ananie GAGNIUC

Păun Condruț – Ușa inimii mele

Frimu GHINEA

Păun Condruț după ce a încercat umorul în toate formele sale trece în acest volum la lucruri serioase.

Descoperind religia și iubirea de Dumnezeu ca urmare a unor încercări pe care viața i le-a ridicat în cale Păun Condruț încearcă a-și exterioriza din preaplinul său într-o formulă de poezie religioasă sinceră, deschisă și mișcătoare chiar și pentru cele mai necredincioase suflete.

Iisus și vorbele sale sunt pentru autor o adevărată oază de bunătate și de ajutor. De acolo își găsește inspirația sau își adapă liniștea. Se poate spune că prin credință autorul s-a salvat și a putut redescoperi frumusețile vieții.

Invitația lui nu este de a deveni credincioși dacă nu aveți o înclinație aparte spre acest lucru dar, măcar puteți lăsa ușa sufletului deschisă pentru a putea pătrunde pe acolo dragostea, bunătatea și speranța. În fond, pentru Păun Condruț a funcționat. De ce nu ar putea schimba și unii cititori?

Păun Condruț.
Ușa inimii mele.
 Siliștea - Brăila
 Editura InfoEST, 2016

Un securist de tranziție, de Gheorghe Andrei NEAGU

Volumul *Un securist de tranziție* (volumul 1), semnat de Gheorghe Andrei Neagu, 280 de pagini, tipărit la Editura *StudiS*, Iași, 2016, este o proză cu care autorul ne surprinde din nou, descriind întâmplări și fapte din timpul, de după și chiar dinaintea evenimentelor din decembrie 1989.

Însoțind întâmplările cu reproducerea unor stenograme ale ședințelor C.P.EX din 13 noiembrie 1989, 17 decembrie 1989, discuția televizată, din 28 ianuarie 1990, dintre Ion Iliescu și reprezentanții celor trei partide istorice, aflate în opoziție; sesiunea C.P.U.N. din 9, 10, 13, 14 martie 1990, precum și alte citări din luările de cuvânt ale aleșilor din Senat și Adunarea Deputaților, de-a lungul anului 1990, texte pe care cei interesați le-au cunoscut în direct din emisiunile televizate la momentul acela, autorul a dorit, de fapt, să așeze înțelegerea cititorului într-un anumit moment istoric. Pentru că altfel volumul întâi al acestui roman ar putea părea rupt în două: o parte o reprezintă citarea stenogramelor și cealaltă, modul în care acele evenimente au influențat diferitele straturi sociale. Între ele, personajul principal, un securist de tranziție, maiorul Nicolae Grama, reprezentând o anumită categorie, cel care-și caută calea încercând să afle dacă este *de* sau *în* tranziție. După ce i se propune să treacă în altă tabără, el trage o concluzie gravă: *Înseamnă că soarta României e în primejdie.*

Acest prim volum al noii cărți semnate de Gheorghe Andrei Neagu cuprinde și frânturi din eoul pe care evenimentele de la București l-a avut în provincie, locul unde, de obicei, nu se întâmplă nimic și anume printre trăitorii din Focșani, Panciu, Odobești sau prin comunele din împrejurimi, zone știute de autor, cu oameni cunoscuți de acesta, asupra cărora s-a îndreptat acum atenția sa, rememorând după atâția ani atitudini, fraze, gesturi provocate de haosul creat în preția revolta populare, când s-a declarat starea de necesitate pe întreg teritoriul țării.

Nu au lipsit cei prudenți și strângători, ca tovarășa Emilia, din Odobești, care, după ce a primit ultima *indicație prețioasă* de a se confecționa măciuci la atelierile meșteșugărești, *își strânse agendele, valuta și documentele mai importante din seiful propriu și, cu acestea, păstrate pentru orice eventualitate, pentru a se pune la adăpost, se grăbește să se retragă în munți la o cabană neștiută de ceilalți.*

Lucia PĂTRAȘCU

Acțiunea romanului poate părea confuză, (așa cum a fost și perioada respectivă, atacată într-o formă invazivă de știri de tot felul: *Acum e drept, suntem puțin buimăciți de atâtea informații apărute brusc pe eșichierul vieții noastre politice.*), pentru că se desfășoară pe mai multe planuri. La nivel superior extern: Irak, Kuweit, Iran și în lumea ambasadelor și a atașurilor militare pe lângă acestea, unde au apărut disfuncționalități. Sau intern, printre organele de partid și de stat *Primii secretari de județ nu prea știau cu ce se mănâncă starea aceasta. Unii s-au repezit la telefoane și-au convocat secretarii celor mai mari organizații ale partidului comunist. Alții și-au chemat colaboratorii apropiați și comandantii de miliție și de securitate din teritoriu.* La nivel mediu-local: în primărie, unde se instalau C.P.U.N.-urile formate aleatoriu, la întreprinderi, ziare locale, edituri, unde se schimbau directorii. La nivel inferior, printre oamenii obișnuiți, (Ileana, femeia de serviciu, rămâne acum, ca și atunci, veșnica însământată de poftele lui lui Titi Sfârc, o reprezentantă a omului simplu, cel a cărui voință a fost întotdeauna siluită) sau printre cei care se ocupau cu furturile din avutul comun (de la cărămizi, ferestre, uși, țevi, la tractoare *Că din tractoarele de la S.M.A. am apucat și noi vreo două cu care să ne agonisim ceva.*), cu practicarea bișniței, ce i-ar putea îmbogăți: *Acu, cât nu s-a prins lumea despre noul mers al vremilor.* Și, nu în ultimul rând, cu aderarea la noile formațiuni politice care se înfiripau peste tot.

În esență, *Un securist de tranziție* este o carte ce reușește să etaleze starea psiho-emoțională, atitudinea și acțiunile unor categorii sociale aflate într-un anumit moment al istoriei recente, începând cu panica deosebită ce s-a instalat în C.P.EX, în ambasade, în sediul organelor de partid și de stat, în redacții, în primărie, în spitale etc. și până la femeia de serviciu. Gradual, fiecare are o anumită părere, trage anumite concluzii și, în consecință, acționează într-un anumit fel. Face curățenie, triază hârtiile compromițătoare, arde ceea ce nu mai este necesar și poate deveni dăunător, adună banii și actele importante pentru a fi puse la adăpost (poate vor fi de folos mai târziu!). Sau suportă aceleași umilințe.

Acest volum este o pagină de istorie recentă, un fel de frescă a unei societăți debusolate de ineditul situației despre care cei mulți și proști nu știau nimic, iar ceilalți, inițiații, aveau să conștientizeze ceea ce va urma în această tranziție scăpată de sub control. *Un securist de tranziție* este un prim volum, așa cum declară autorul Gheorghe Andrei Neagu, ce promite o continuare interesantă, care-și va preciza mesajul către cititor.

Priveghele vulturului orb de Emilian Marcu

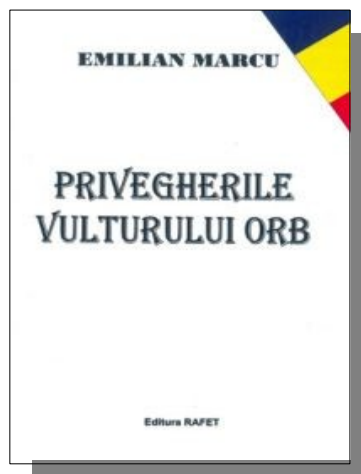
Dumitru ANGHEL

Volumul de versuri *Priveghele vulturului orb*, Râmnicu Sărat, Editura Rafet, 2014, 160 de pagini, semnat de scriitorul Emilian Marcu, adună 122 de poeme marcate lexical și liric de un nou simbol-metaforă, *vulturul orb*, ca un segment poetic, și tematic, și prozodic, altul decât *linia melodică*, consacrată și reprezentativă, a operei sale literare, din zona *poeziei de formă fixă*, sonetul; dar completează, convingător, portofoliul său editorial alcătuit din peste 30 de cărți de lirică, cele mai multe; de proză, opt romane; și de critică literară, cu aproape 1.000 de volume recenzate (în celebra sa rubrică, *Vitrina cărților*, de la revista *Convorbiri literare*).

Revenind la noua carte de poezie a Domnului Emilian Marcu, există în *Priveghele vulturului orb* o nestăvilită feroare de antic, de mitologie și de vremuri apuse, pe o simbolistică ușor prețioasă: vulturul, semn al semeției, al înălțimilor și al cutezanței, dar este orb, marcat de un destin poetic în impas: *La poalele tronului pulbere fină, / Vulturul orb în genunchi se închină / ... / Fără de vlagă, un morman de pulbere fină / Vulturul orb ochilor lui se închină (Poemul, vulturului orb i se închină, p. 5)*; ca o redescoperire a înfrângerii și a neșansei, venite intempestiv dintr-o genetică a ființării, după un A.D.N. mitologic: *În giulgiul curat precum lacrima - / Din rouă făcut și din coajă subțire de ou - / Vulturul orb se îmbracă (În giulgiul arzând ca un rug, p. 13)*.

Un Zamolxis obsesie induce volumului *Priveghele vulturului orb* un tipic de ceremonial din vremuri apuse, cu o religiozitate venită dinspre zeități anacronice și de pe pământurile Daciei străbune, intuite de poetul de secol al- XXI-lea ca un scut de apărare împotriva unui *cal troian* islamic asupra Europei creștine: *Numai patriei tale tu te poți închina / ... / Ca pe un castru ridicat pe pământurile Daciei Felix... / ... / Numai patriei tale / Care îți este soție și mamă / Zice Zamolxis (Umerii tăi poartă..., p. 14)*, o poezie ca dintr-un Ev istoric, dintr-o Eladă eroică și mitologică, ca o... *paradă* de patriotism din generația de la 1848.

Dar este opțiunea spectaculoasă a Domnului Emilian Marcu în arealul poeziei *moderne* (care... *pleznește* de... atâta impertinență verbală și de terfelire a sentimentelor omenești decente, eșuate în erotică porno), când promovează literatură lirică din timpuri străvechi și cuminiți, cu mituri și simboluri dintr-o lume învăluită în mantia *eposului antic*. O lirică istorică și religioasă, cu impact asupra unei culturi naționale de început, de la Zamolxe la Arca lui Noe, între zeități păgâne și zorii creștinismului, de la Muntele Ararat la Munții Carpați, de la... *muntele sacru / Cogaionon / Și fluviul cu nume de fată - Donaris / ... / Casa voastră în cântec se scaldă (Zamolxis către poporul dac..., p. 41)*.

Zamolxis și Dacia Felix mi se par deja... obsesii lirice, laitmotive poetice spre *vulturul orb*, metafora primară, decisivă, dar ca o breșă surprinzătoare și... incomodă pentru poetul E. Marcu: *Zamolxis, în zori va veni, va veni... (Strigăt, p. 46)*, care modifică registrul liric al sonetistului, poetul obișnuit cu echilibrul și rigoarea poeziei de formă fixă...

Surprinzător și, ne repetăm, posibil incomod pentru un poet obișnuit cu simetria și stabilitatea prozodică a sonetului, dar, s-ar părea, că *înoată* (!?) cu gândul la performanță spre o nouă formulă poetică?! Deși personal, îmi place mai mult sobrul, elegantul și zglobiul sonetist, cu arpegii pe o melodică riscantă de Paganini...: *Cum să te-acopăr, tăcută mirare, / Cum să te-acopăr cu umbra, / Cu umbra mea și cu veghea / Când arborele nins este icoana unui înger? (Un arbore nins, peste marea libație..., p. 54)*, deși a uitat de rima clasică, împerecheată, încrucișată sau îmbrățișată, care-i asigurau orchestrația prozodică...

Ba chiar ni se pare că *vulturul orb*, metafora-obsesie din actualul său volum de versuri, tinde să acapareze sonetul, brandul său tematic și prozodic, prin formule, evident originale, dar altele (!?), dominate nu de structura fixă ci de imaginea barocă a lexicului special, de efect, în exces, pentru că, în cele 122 de poeme ale volumului, metafora-simbol *vulturul orb* apare de 48 de ori; zeul Zamolxis, de 18 ori; Dacia Felix, de 6 ori; șarpele Phylon, de 6 ori în aproape toate poemele.

De pildă, cu imaginea unei Istории zbuțumate, cu manifestări primitive, brutale, terifiante, ca-ntr-un *Muzeu Antipa: Vulturul orb va sosi, / Pe aripile lui purtând - / Marea cea Moartă și / Sarcofage de păsări / Înelite în pânza subțire a Spaimei... (Pe plăcuțe de os poți citi..., p. 85)*, ca să-și păstreze *discursul liric*, și patriotic, și ușor mistic, pe aceeași simbolistică a *vulturului orb*, pe Istории vechi, de la Burebista la Decebal: *Capul vulturului ca un steag / Tremură în zori, / Omoplații tăi scârțâind ca un fel de descântec / Semnul acestui Hristos așteaptă (Trestia aceasta de aur..., p. 93)*.

(urmare din p.16)

Pentru ca, până la urmă, echilibrul și împlinirile de tot felul, ca și înfrângerile, să se topească într-un existențialism primar, al unei naturi tutelare: *În ochiul pământului, / odihnă-și găsește / ochiul bourului. / În ochiul bourului / doarme / ochiul vulturului (În ochiul pământului, p. 106)*; iar poezia poetului Emilian Marcu, cu toate surprinzătoarele sale ipostaze tematice - de la Zamolxe și Dacia Felix la nedefinitele orizonturi existențiale și filosofice - se păstrează constant și intim în lumea satului copilăriei sale, vechi și tradițional, pe filonul unui creștinism pravoslavnic și *al jertfei pentru creație din zona legendarului Meșter Manole: Curte de Argeș își face țăranul - / casa și-o împrejmuiește cu această curte, / peștii să-i fie aproape și prundul și apa / să-și vadă și rănila și copiii / și pântecul fecundat al femeii...* (*Curte de Argeș își face țăranul...*, p. 109).

Adică, o conștiință a condiției străbune, de început de lume și de statornicie roditoare, harnică: *E liniște pe pământ, în cer e tăcere, / Umblă țăranul, în brațe, cu stupul de miere / ... / El aduce stupul, ca pe un copil, și se-nchină: / - Fă, Doamne, ca această lucrare să fie deplină!* (*Rugă pentru lucrarea deplină*, p. 132).

Un alt reper-metaforă, pe care l-am semnalat și în alte recenzii despre cărțile și lirica Domnului Emilian Marcu, pare a fi... biblioteca, noțiune comună de instituție culturală sau metaforă-simbol a unei *veșnicii născută la sat* și cu tonalitatea spiritual-lirică a *Psaltirii în versuri* a Mitropolitului Dosoftei: *Ca o bibliotecă deschisă-i câmpia, / Când brusc țăranului tânăr i se arată / Fumegă frunzele-ntre straturi de țărână / Cum cuvintele fumegă-n închise psaltiri (Ca o bibliotecă deschisă-i câmpia, p. 136)*, și-l trimite pe poetul modern spre epoca revoluționară a poezilor pașoptiști, care au pus *cărămidă* durabilă la temelie limbii române: *Dulce limbă, fagure de miere, / Leagănul atâtor scrieri clare / Ce s-au zămislit în munți lângă ciubere / Și-au țâșnit de-a dreptul în tipare (Doamna noastră limbă românească, p. 140)*, și a dragostei de țară: *Patria noastră-i o zidire de inimi / Patria ni-i vatră, prin timp, și cetate / Aici grâul se simte acasă la el, / Aici unde patria este eternitate (Patria, cetatea eternă, p. 150)*.

Volumul *Privegherile vulturului orb* se distinge, așadar, ca o nouă formulă lirică, și prozodică, și tematică, după exercițiul convingător cu *poezia de formă fixă a sonetului*, iar Domnul Emilian Marcu se remarcă, în peisajul literaturii române contemporane, ca un poet serios, talentat și autentic, cu o personalitate artistică în clocot, cu o operă literară de-o diversitate ale cărei dimensiuni le tot modifică, după canonul exploziv al criticii literare pe care o promovează în paginile revistei *Convorbiri literare*, din vârful cunoscutelor *penițe!*

Concursul Național de Proză Scurtă **Fănuș Neagu**, ediția a II-a.

Joi, 16 iunie, la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila a avut loc Festivitatea de premiere a Concursului Național de Proză Scurtă **Fănuș Neagu**, ediția a II-a. Membrii juriului au avut de evaluat 89 de participanți cu una ori două lucrări înscrise în concurs.

Din juriu au făcut parte: Lucian Chișu, Radu Voinescu, Vasile Datcu, Constantin Gherghinoiu, Zamfir Bălan.

Iată câștigătorii acestei ediții:

Categoria de vârstă 11-14 ani:

1. Premiul I – Daria Popa, București, Colegiul Național *Elena Cuza*
2. Premiul II - Sorinela Gabriela Drăghici, Școala Gimnazială *Stăncuța*, jud. Brăila
3. Premiul III – Ana Savonea, București, Școala Gimnazială nr.79
4. Mențiune - Maria Carmela Stanciu, Brăila, Colegiul Național *Gh.M. Murgoci*

Categoria de vârstă 15-19 ani:

1. Marele Premiu - Ana Maria Barosan, Mogoșoaia, Colegiul Național *Tudor Vianu*
2. Premiul I- Ciprian Nicolae Țigănoiu, Brăila, Colegiul Național *Gh.M. Murgoci*
3. Premiul II- Andreea Letiția Popa, Brăila, Colegiul Național *Gh.M. Murgoci*
4. Premiul III- Simina Teodorescu, Iași, Colegiul Național *Emil Racoviță*
5. Mențiune - Roxana Valentina Năstase, Brăila, Colegiul Național *Gh.M. Murgoci*

Categoria de vârstă 19-25 de ani:

1. Mențiune – Emilia Lecurezeanu, Brăila

Lucrările premiate vor fi publicate, pe website-ul concursului <https://concursfanusneagu.bjbraila.ro>

Evenimente culturale brăilene, aprilie – iunie 2016

Mihai VINTILĂ

Încep cu o veste bună pentru literatura brăileană. Poeta Violeta Craiu a primit în cadrul Festivalului Internațional *Poezia la Iași* ediția a III-a titlul de *Poetă a Iașilor*. Au participat 111 scriitori din 11 țări • Un premiu important a fost primit și de Constantin Gherghinoiu și anume *Premiul pentru poezie* al Festivalului *Antares 2016* • Un alt eveniment pe care îl salutăm în acest colț de pagină este apariția Cenaclului literar *Casa Speranței* constituit pe lângă și cu sprijinul Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din Brăila. Primul președinte a fost ales Ion Bălan, scriitor și dramaturg, director onorific al publicației noastre. Mult succes! • Nu uităm de noua ediție a Festivalului *C'Arte* de data aceasta desfășurat într-o perioadă mai propice pentru astfel de manifestări (12-14 mai). Timp de trei zile Brăila a fost capitala cărții în România. La cât mai multe ediții! • Caudiu Brăileanu ne-a surprins plăcut cu o expoziție de fotografie dedicată Argentinei unde am putut admira capitala Buenos Aires, cu celebrele sale cartiere La Boca și San Telmo, precum și faimoasele Cataracte Iguazu, aflate la granița a trei țări: Argentina, Brazilia și Paraguay •

Zig-Zag

Oglinda literară nr 173, mai 2016 – După 15 ani de luptă în promovare a literaturii și scriitorilor din estul României *Oglinda literară* își încetează apariția. Toate eforturile inimosului Gheorghe Andrei Neagu nu pot compensa lipsa unei susțineri financiare. Sperăm să putem ajunge să fim martorii renașterii acestei reviste cândva, când oamenii vor fi mai generoși cu ceea ce ne definește ca nație - cultura.

Plumb, nr 111, iunie 2016 - Revista băcăuană se ocupă de situația aparent tragică a poeziei și a poezilor într-un material semnat de Calistrat Costin pe prima pagină. El pornește de la realitatea cotidiană și apoi se cufundă într-o aparentă polemică cu Platon. De fapt, totul nu este decât un pretext pentru a putea concluziona că *alungați - nealungați, poezii au continuat și vor continua să existe în inima cetății și a oamenilor celor adevărați, a oamenilor-oameni, oricâți Platoni ar veni să facă pe marii luminatori de zodii și litigii filosofale!* . Adrian Dinu Rachieru îl redescoperă pe Marius Mircu, iar Livia Ciupercă se apleacă asupra profesorului Ovidiu Papadima . Nu sunt uitați nici cei mici care au dedicat o pagină unde putem întâlni creații ale unor elevi de clasa a IV-a sau chiar a II-a. O extraordinară inițiativă! Nu putem să nu amintim de Cornel Galben și articolul său despre Gala Galaction. Întâlnim și un bun prieten din Canada, Al. Francisc care publică o proză scurtă - *Printesa*.

Dunărea de Jos, nr 172, iunie 2016 - Începe cu o scurtă prezentare a Festivalului Internațional al cărții *Axis Libri* care a avut loc în Galați. Vall Alexandru descoperă într-un interviu cu actorul Vasile Filipescu ce se ascunde dincolo de scenă. Nicolae Bacalbașa ne încântă cu *Spaima ca unealtă de guvernare*, iar Octavian Mihalcea se oprește asupra volumului Monicăi Rohan *Translucid*, unde observă o accentuată amprentă a smereniei lirice. Criticul Dumitru Anghel se oprește asupra volumului meu *Adevăruri mici scrise cu litere mari* unde cu competența recunoscută face o disecție concluzionând că poezia lui Mihai Vintilă este una de atitudine de un civism angajant. Tot în acest număr Cristian Dragoș Căldăraru aduce în atenție un manuscris inedit al profesorului Gheorghe N. Munteanu-Bârlad.

Ramuri, nr 1200, iunie 2016- provoacă din prima pagină cu ilustrații reprezentând lucrări semnate de Mihail Trifan. Gabriel Coșoveanu se întreabă în editorial *Ce mai face scriitorul român*, iar, Nicolae Prelipceanu ascunde sub titlul *Autostrăzi pe creiere* o interesantă opinie despre limba de lemn. Interesant ni s-a părut prezentarea făcută de Mihai Ghițulescu volumului Silviei Marton despre *Republica de la Ploiești*. Din punctul de vedere al lui Ioan Groșan Nicolae Ceaușescu a fost un bun critic de film. Autorul de bazează pe documentele desecretizate ale C.C. al P.C.R. din 10 februarie 1970 unde Ceaușescu identifică imediat problema pe care o pune filmul *Reconstituirea* de Lucian Pintilie.

Contemporanul - ideea europeană, nr 771, iunie 2016 - Andrei Marga atinge o problemă importantă a educației de azi și anume relevanța testelor precum *PISA* și a structurii tip *Bologna*. Face acest lucru folosindu-se de un volum recent apărut dar, ideile de a colo, sunt parcă aplaudate la scenă deschisă. Alexandru Surdu publică un frumos eseu despre problema trecerilor dintre orânduirile economice unde explică pe înțelesul publicului larg ce este cu trecerea de la capitalism la comunism și invers. *Mirajul francez* alcătuit de Geo Șerban din scrierile lui Mihail Sebastian atrage atenția Constantinei Raveca Buleu, care are numai cuvinte de apreciere atât la adresa lui Sebastian ca autor cât și la adresa celui care a făcut posibilă această colecție de idei și pasiuni franceze ale autorului brăilean. Continuă polemica lui C. Stănescu și mai ales acesta continuă să facă o prezentare completă și corectă a perioadei și autorilor așa numitei - *generații desculțe*. Aceasta ca o contrapondere la ideile vehiculate în *România literară* cu care autorul are o *bătălie a absurdului*.

Un experiment, cu mult umor, documentare serioasă și fantezie fără margini

Doina Popescu-Brăila – Terente – Zodia zmeilor, Brăila, Torent Press, 2016

Tehnic vorbind, Doina Popescu-Vasali - eu așa i-aș spune după această carte, iar nu *Brăila* - reușește un miracol... Nu scrie neapărat precum Hortensia Papadat-Bengescu ori Camil Petrescu, care sunt și ei personaje secundare în carte, dar scrierea ei, cel puțin în prima jumătate a cărții, te duce cu gândul la cei doi mari interbelici!

Scriitoarea brăileancă se adaptează atât de bine spiritului epocii încât faptul că îl idealizează (literar) oarecum pe Ștefan Vasali, cel ajuns în istorie ca Terente, aproape că nici nu mai contează. Rezultă un *meta-pulp fiction*, o carte care, dacă ar fi fost scrisă în trei, precum *Femeia în roșu* a lui Babeți – Mihăieș – Nedelciu, ar fi putut fi, în condiții ideale, de trei ori mai cunoscută și mai apreciată... Așadar, deloc o carte în formol, o Brăilă (*orașul în care amorul era a opta artă*) și câte un colț de București deloc cu aer de muzeu de istorie, bălțile și satele lor, cu personaje vii, pitorești, aducând aminte și de personajele din *Cronica de familie* a lui Petru Dumitriu, dar și de cele ale lui Eugen Barbu, la un moment dat intriga capătă accente de roman cu spioni sau agenți secreți, ba chiar cu un scurt istoric al activității unor agenți celebri din secole trecute (p.123-125), ba spre final, după pagina 210 înțelegem că viermuia Brăila de agenți secreți, ipotezele strict legate de Terente nefiind stridente, până la un moment dat chiar plauzibile, (pe scriitoare nu a interesat-o obligatoriu veridicitatea, plauzibilitatea: *Este scris în cheie, ca și celelalte romane ale mele. Printre rânduri am mai plasat câte o coajă de banană, pentru că umorul și matematica nu-i iartă pe proști. N-am simțit nevoia să-mi modific povestea ca să mă sincronizez pe minutul istoric cu acțiunea de la Tatarbunar...* (p. 252), dar parcă rupând povestea propriu-zisă... *În epoca doctoratelor copy-paste și a lucrărilor științifice elaborate-n pușcării* - așa începe nota autorului de final), dar și a super eroilor care mai de care mai impozanți, românii se pot întoarce și la... Terente, un super erou tipic mioritic, ca să nu spun balcanic, de care, se pare, în hermeneutica Doinei Popescu, clasa politică s-a folosit în cel mai pur stil... românesc, pentru a fraudă.

A.G. SECARĂ

Anecdotică erotico-haiducească este exploatată la maximum de scriitoare, uneori cititorul putându-se întreba dacă nu cumva și imaginația debordantă a Doinei Popescu nu contribuie la festinele lui Terente, acesta înșelând de la prefect în jos cam tot ce vreți...

În dialogurile înfiripate se surprind și diverse păreri care pot fi... ale personajelor, dar atunci când se emit *neutru* speculații de filosofie a culturii și neamurilor, obiectivitatea pare să lase de dorit. Se zice despre un personaj secundar: *Părăsind un oraș cultural și cosmopolit, nu-și găsi locul printre americani, oropsiți ai soartei, parte dintre ei pușcăriași din închisorile germane și austriece.* (p.142) Oricum, prin descrierea panicii care se răspândește printre bărbații din lumea bună, cum că Terente ar da iama în coconetul lor, romanul capătă accente suprarealiste, ca să nu spunem urmuziene ori supra-caragialești, ca să nu vorbim de credibilitate... dar dacă rabinul (care este și nu este!) din *poveste* are dreptate, vorbind despre protipendadă, poate că nu este nimic exagerat: *Purtați costume scumpe, beți cognac și jucați bacara, dar vă purtați precum țâncii care sug zahăr candel și împing cercul cu bățul!*

Dar poate infantilismul popoarelor lumii este un subiect generos! Dar erotismul este mult mai picant, și autoarea știe să *profite* de aceasta, de bilețele de amor, de epistole, de băuturi miraculoase ori... adormitoare și chiar de niște scene fierbinți!

Iorgu Adler, un bancher, personaj cheie, foarte bine realizat, deosebit de credibil, chiar și în meschinăria binevoitoare, se adresează unor protejate, în timpul unei adunări-cenaclu, o serată culturală pe care o organizează la el acasă, în prezența Hortensiei Papadat-Bengescu: *Nu vă rețin decât o clipită. Jos sunt o mulțime de poeți palizi, cu mânecuțele uzate și botinele stâlcite. Voi am să vă atenționez să vă țineți firea, fiindcă luna viitoare facem un bal adevărat, cu lume bună și atunci o să aveți de unde alege. Acum mergeți jos și nu fiți flețe! Valea!*

(urmărire din p.19)

Intuitiv, personajul își dă seama că un așa numit ofițer era de fapt Terente și reușește să-l captureze, dar mai mult nu spunem!

Dialogul damelor din capitolul următor, *Trofeul din argint* este demn de *Gaițele* lui Kirițescu ș.a.m.d. Bref, scriitoarea a avut ca țintă *prinderea literară* a unui personaj controversat, ca și toți funcționarii statului din deceniul al treilea: *infanterie, cavalerie, poliție, grăniceri, jândari, agenți de siguranță, divizia de aeroplane...* Eseul este reușit... parțial, poate se va mai reveni, s-ar putea transforma și într-o piesă de teatru... adică *cuprinderea* s-a realizat, iar finalul este cât se poate de neașteptat, deși un pic schematic! Detalii precum aluzia la faleza din Galați, care a fost amenajată ca loc de promenadă mult mai târziu, se pot rezolva, de pildă, prin mutarea evenimentului menționat pe Strada Domnească (p.187)!

Poate nu atât de *tare, bine* și de *apăsător* (zice Doina Popescu: *probabil că este cea mai cuminte carte care se putea scrie despre purtătorul celui mai celebru penis din Europa ultimului secol.*, p.245), dar cu *otrava ficțiunii* cam atât se poate vedea printr-o *gaură de cheie...*

În altă ordine de idei, parcă este, totuși, prea puțin Terente, parcă este mai bine realizată fresca și satira socială, parcă este *Iulius Caesar* în piesa lui Shakespeare, în primul act... Când se încing lucrurile la propriu și în relatare, în capitolul *Dolce far niente*, aflăm câte ceva despre tragedia vieții lui Ștefan Vasali: pierderea soției, a celor doi copii...

Finalul este oarecum demn de filmele cu James Bond, chiar cu *happy end*, deși cam toată lumea știe că Terente a sfârșit rău, iar *legătura* de pe ultima pagină, cu autorii jafului de la Muzeul *Kunsthall* din Rotterdam, este mai mult decât interesantă... Și Vasali și cei trei jefuitori sunt născuți la Carcaliu, deși unele surse vorbesc în cazul haiducului... *agent secret* și de *Baldovinești*!

Mira Feticu, o scriitoare româncă stabilită în Olanda deja a scris un roman despre acel subiect al jafului, roman apărut în olandeză în anul 2015, *Tascha. De roof uit de Kunsthall...* Dar, desigur, este o altă poveste! O frântură se poate dezvolta dacă aflăm că Doina Popescu l-a cunoscut pe unul dintre autorii jafului, cu opt ani înainte de desfășurarea lui...

Dar, mai bine, *să împărțim* cărțile! Așa cum începe și textul Doinei Popescu, cu o partidă de cărți *în draci* în *cazinul* de la etajul cafenelei *București*, cu *greii* Brăilei... Cine va avea răbdare să dezlege *puzzle-ul* literar (alcătuit din mai multe povestiri, care au și nu au un fir comun!), va vedea conexiunile dintre personajele care apar aici, două dintre ele prinse într-o frumoasă și imposibilă poveste de dragoste...

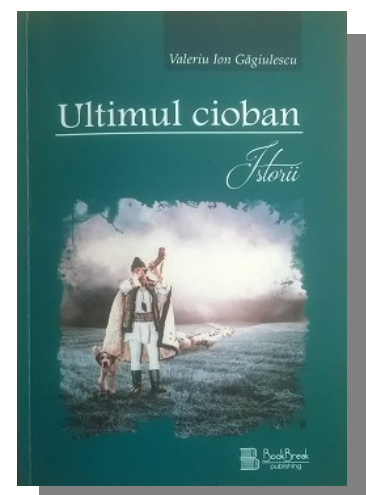
Un experiment și o provocare de remarcat!

Ultimul cioban, saga familiei Baciu

Mihai VINTILĂ

Ultimul cioban urmărește istoria familiei Baciu cu diversele sale ramuri de la începuturile ei localizate în jurul anului 1800 și ca o poveste ajunge până în zilele noastre când ultimul pe această linie este chiar autorul. Povestea curge frumos, ușor și uneori chiar amuzant. Avem moravuri, istorii, trădări, întâmplări uimitoare sau dezamăgiri. Totul se îmbracă într-o frumoasă limbă română. Chiar și volumul are o eleganță aparte datorat *BookBreak Publishing*.

Cunoaștem oameni deosebiți precum Tata Moșu Nicolae, Ion, Ionel sau Jean. Toți aceștia au construit averi, au marcat destine. Valeriu Ion Găgiulescu scrie o adevărată sagă a familiei Baciu.

Adrian CREȚU
invitație de dragoste

*hai pe la mine deseară -
nu te-am mai văzut de mult*

*adu toate spaimile și îngrijorările tale -
voi râde cu poftă de ele mai încolo*

*invită-ți și demonii la mine
ca să mă distreze cu cele mai mari lașități ale tale*

*vino și cu speranțele tale de viitor
ca să ți leucid una câte una
și-apoi să plângem împreună după ele
îndelung*

*îndrăgostește-te nebunește de mine
și-ți promit că mă vei părăsi furioasă și dezgustată
la următoarea lună plină*

*adu și câteva întrebări despre viață și moarte
pe care o să le discutăm amândoi
după ce ne furem
și apoi să le ignorăm răspunsurile înțelepte*

*mai ales, nu uita să cumperi niște vodcă pe drum -
o s-o amestec cu suc de portocale
ca să mă îmbăt porcește când o să mă satur de tine
și de reproșurile tale*

orice om este un cântec fără rimă

*orice om este un cântec fără rimă
strident
cu multe dezacorduri
în care este vorba de frică
nebunie
moarte
și de o poveste de dragoste
care nu se sfârșește niciodată
orice om este o piesă lungă de teatru
al cărei regizor dirijează fără noimă
iar actorii sunt caricaturi îngroșate la absurd
ale spectatorilor triști din piața publică
orice om este un monstru urban rătăcitor
care mănâncă
bea
se fute
votează
stă la coadă la Impozite și taxe
visează
plânge
râde
și apoi moare*

urbancolia

poem recenzie

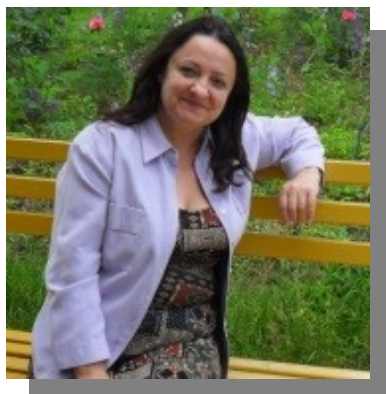
*mi-a luat o după-amiază întreagă
o bucată bună din seară
4 cafele și aproape un pachet de camel galben
să dau gata **Urbancolia**
lui dan sociu*

*intoxicat de cofeină și nicotină
am luptat câteva ore bune
cu această lungă diaree existențială
de vreo 200 de pagini
despre dragoste, singurătate și delir*

*pe la începutul serii
pe când mă apropiam încet
de finalul romanului
mi s-a aplecat de la prea multă cafea*

*și a trebuit să cobor la crama
de unde m-am aprovizionat
cu trei sticle de vin
pentru a face față restului de lectură
și ce mai rămăsese din zi*

*dar e prima carte adevărată
pe care am citit-o
în ultimii șase ani
lucru care nu mă lasă deloc indiferent*

Nadia PĂDURE
Plata pentru iubire

*Pentru că ai iubit
 ți-au bătut cuie
 în inimă,
 la răscruci de noapte
 ți-au răstignit lumina,
 au semănat mătrăgună
 pe urmele pașilor tăi,
 au săpat văgăuni în piatră
 ca să ascundă cuvintele tale
 despre cea din urmă durere,
 iar când ai plecat
 ne-ai lăsat în dar o singură întrebare
 ca un spin în inimă:
 tu de ce ne-ai iubit?*

Ascult vântul

*străino, îmi șuieră vântul
 la fereastră
 și lovește cu șfichiul inima,
 ți-am adus toamna
 să-ți frângă brațele
 cu care chemai cerul și
 să-ți acopere pleoapele
 cu rugina frunzelor.
 pe strunele frânte ale dimineții
 precum un recviem
 coboară din cer
 țipătul jalnic de cocori.
 ascult și tac.
 cum să-i explic vântului
 că la răscrucile marilor despărțiri
 doar frunzele uscate încălzesc
 inimile în care toamna
 s-a sfârșit.*

Poetă din Republica Moldova
Odă pentru inima care doare

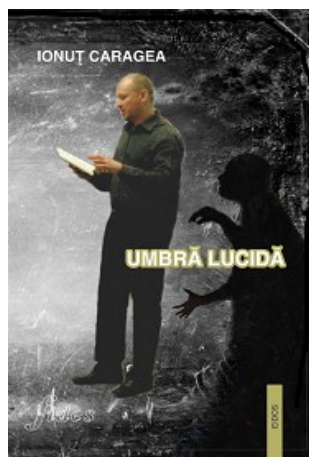
*păsările tale de iubire
 urcă durerile în
 al șaptelea cer
 rând pe rând
 până când albastrul va fi inimă
 iar tristețile de la rădăcinile
 mărilor înflorit
 vor încolți raze în palmele
 arse ale luminii*

*încă o ploaie în suflet
 crește aripi inimii
 bolnave de înalturi*

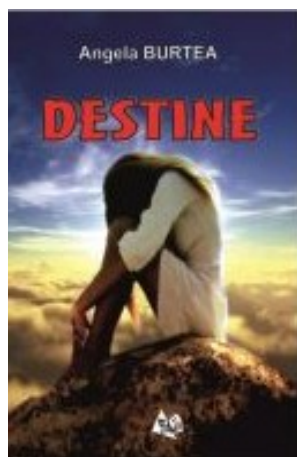
trebuie să scriu

*gândul mă urmărește ca o umbră
 trebuie să scriu despre dragoste
 e ca și cum aș căuta o rază
 în ceața dimineții*

*trebuie să scriu despre dragoste
 dar eu mă gândesc la pasărea din înalturi
 și la zborul ei cu aripile
 ce îmbrățișează văzduhul
 ca brațele femeii
 plutind prin lanul de grâu
 visez pasărea ca pe o nălucă
 care mă strigă în noapte dincolo de porțile
 ruginite ale durerii
 chemarea ei precum un țipăt de viață
 sau poate e cântecul adunat
 din tăcerile albastre
 ale cerului
 trebuie să frământ un poem despre această
 pasăre
 din inima mea
 atât cât nu a zburat în țara de unde păsările
 nu se mai întorc în vise
 dincolo de zborul ei doar veșnicia mai scie poeme
 în inimile roase de vremuri
 trebuie să scriu despre o pasăre*

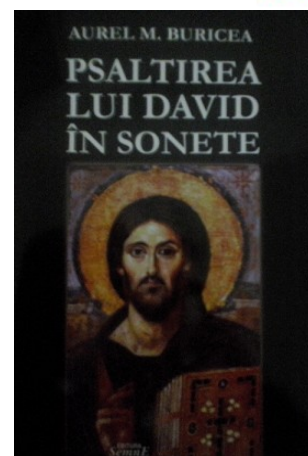
Ionuț Caragea,
Umbră lucidă.
Iași,
Editura Fides, 2016.

Angela Burtea,
Destine.
Adjud,
Editura Armonii
Culturale, 2016.

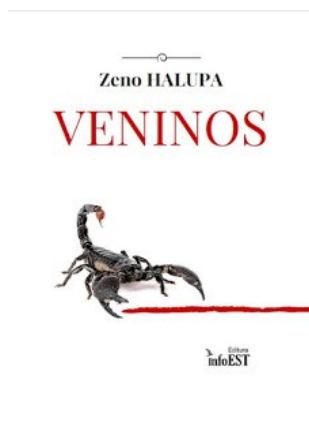
Păun Condruț,
Ușa inimii mele.
Siliștea - Brăila,
Editura InfoEST, 2016.

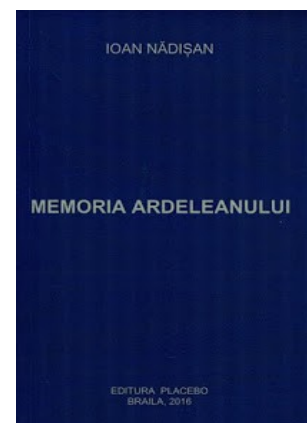
Aurel M. Buricea,
*Psaltirea lui David
în sonete.*
București,
Editura Semne, 2015.

Ionel Jecu,
O zi de pomină.
Galați,
Editura Pax
Aura Mundi, 2013.

Zeno Halupa,
Veninos.
Siliștea - Brăila,
Editura InfoEST, 2016.

Ioan Nădișan,
Memoria ardeleanului.
Brăila,
Editura Placebo, 2016.

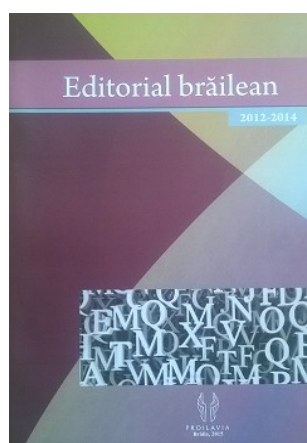
Poezia în afara hotarelor.
Poesia oltre confini.
Montreal - Canada,
Editura Destine
Literare, 2015.

Melania Rusu Caragioiu,
Poeme într-un stih.
Cluj-Napoca,
Editura Napoca Nova, 2014.

Valentina Balaban,
Sfere de vis.
Brăila,
Editura Lucas, 2016.

Ion Volcu,
*Editorial brăilean
2012-2014.*
Brăila,
Editura Proilavia, 2015.

Nadia Pădure,
Șapte ceruri pentru inima ta.
Chișinău,
Editura Notograf Prim, 2015.

Pe masa de lucru

Ion BĂLAN

Am primit de la Brăila, tot ce am: familie, școală, numeroase demnități publice. M-am străduit să-i dau și eu Brăilei, ce pot și cât pot. Volumul care pentru mine va fi unul OMAGIAL, probabil se va numi *Brăila, PERLA DUNĂRII DE JOS*. Brăila port maritim, PORTO FRANCO, *Brăila regina dintre sălcii și salcâmi în care au încăput aproape toate națiile și bisericile lumii* spunea Panait Istrati. Bursa grâului Europei, alături de Bursa de la Londra. Brăila un oraș cosmopolit, multinațional, numit de către unii străini, MICA VIENĂ!? Brăila care își dispută cu București și Timișoara, prioritățile, în civilizația urbană: primul tramvai electric, iluminatul public electric, centrala publică automată cu telefonul în casă la abonat. Și desigur creuzetul multinațional a creat poate cele mai frumoase femei. Volumul nu este o istorie a Brăilei, voi încerca doar să aduc aminte brăilenilor și nu numai câte ceva despre marele personalități care i-au clădit prioritățile în știință, cultură, sport: Ana Aslan, om de știință de cotă mondială: *Este important cât trăim, dar la fel de important este cum trăim*, cu o casă memorială, și construcție un PALAT multifuncțional pentru bătrâni. Tânăra Aurora Simionescu, cercetător spațial, doctor în *COSMOLOGIE*. Care a îndrăznit să declare lumii științifice că lipsește o parte din Marele Univers teorie cu care și-a dat doctoratul. Lumea științifică a fost din nou șocată cu teoria că în Univers există particule elementare care se regăsesc în *aluatul* ființei umane.

De curând NASA a prezentat un documentar cu noua sa descoperire coordonat de programe la Centrul Spațial Japonez.

Dar nici Brăila n-a uitat-o, i-a acordat titlul de *Cetățean de onoare* într-o unanimitate publică! Brăila n-a uitat-o nici pe *REGINA ARTEI LIRICII MONDIALE HARICLEÉA DARCLÉE*. Din anul 1995 Teatrul *Maria Filotti* găzduiește *CONCURSUL INTERNAȚIONAL DE CANTO* care se află sub patronajul UNESCO. La primele ediții 1995-1997-1999 am fost gazdă: eram directorul *TEATRULUI MARIA FILOTTI*. În memoria Brăilei se află Panait Istrati cel care a participat la spargerea pereților literaturii europene ducând în lume legendele și miturile Brăilei.

Memoria lui Fănuș Neagu, supranumit *Prințul Metaforei*, care spunea în poveștile lui: *Bărăganul este poate cea mai lungă călătorie a unui gând. E poarta de intrare a veacurilor în eternitate*.

Brăila nu l-a uitat pe George Cavadia, care a înființat la Brăila, în anul 1883 *SOCIETATEA FILARMONICA LYRA* și o Academie de muzică care astăzi îi poartă numele. Brăila n-a uitat-o nici pe marea actriță Maria Filotti: s-a sărbătorit centenarul nașterii la teatru al cărui director am fost timp de două mandate.

Brăila nu i-a uitat nici pe fii săi care i-au adus glorie sportivă României: la campionatele mondiale și olimpice cu recorduri mondiale si olimpice: Braileanca Camelia Potec, președinta Federației Române de Natatie, campioana Olimpică 200m liber, 2004 la Atena. A fost delegata Comitetului Olimpic Român la aprinderea flăcării Olimpice în orașul antic Olimpia din Grecia. Anisoara Cușmir Stanciu atletism. Diana Mocanu natație. Frati Cuțov, frati Dobrescu, etc. multipli campioni naționali, europeni, olimpici și mondiali.

Brăila seculară își conservă arhitectura și simbolurile. Unul dintre simboluri este ceasul din centrul Brăilei căruia i-am închinat gândurile mele de admirație: *Mărite Simbol tu care măsoară de peste un secol în secunde timpul mersului prin istorie al Brăilei și n-ai oboșit dar, tu ești nemuritor. La mulți ani și drum bun Mărețe Simbol prin clipele de timp care vor bate secole în inima ta de brăilean! Un drum de secole prin istoria nemuritoare a Brăilei, Regina dintre sălcii și salcâmi, în care au încăput aproape toate națiile și bisericile lumii. Tu, Mărite Simbol, te-ai născut și vei rămâne în veci brăilean în inima căruia va bate mereu în secunde mersul prin istorie al Brăilei!*

Un muritor.

Nu sunt un naționalist dar, repet, facem parte din marea familie a Europei, facem parte din cei peste șapte miliarde de oameni ai Terrei, dar să nu uităm că, mai întâi, suntem români. Și să nu lăsăm pe nimeni să ne murdărească limba, istoria să intrăm în... uitare de neam. Am fost mereu la răscruci de drumuri ale istoriei: năvăliri barbare, imperii lacome și sângeroase, care au luat de la noi ce-au vrut și cât au vrut, dar ființa neamului NU!

Și mă rog la Dumnezeu să nu ne înecăm în Oceanul Globalizării Mondiale! Sper ca până la sfârșitul anului să vă ofer acest volum, prin care să dau și eu Brăilei ceva din câte mi-a dat EA!